

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ (TQM) ของโรงเรียนในฝัน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร

Factors Influencing the Total Quality Management (TQM) Behaviors of Lab
School under the Office of Sakon Nakhon Educational Service Area.

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ (TQM) ของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร (2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยกับพฤติกรรมการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ (TQM) ของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร และ (3) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยกับพฤติกรรมการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ (TQM) ของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร

กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย Simple Random Sampling จากผู้บริหารโรงเรียน และข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ศิลปะ การงานอาชีพ และเทคโนโลยี สุขศึกษา และพลศึกษา และหัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร จำนวน 18 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 160 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ร้อยละ (Percentage) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับของตัวแปรปัจจัยและพฤติกรรมการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ (TQM) ของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนครโดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. ตัวแปรปัจจัยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ (TQM) ของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. สมการพยากรณ์ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยกับพฤติกรรมการบริหารระดับพฤติกรรมการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ (TQM) ของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สกลนคร มีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 79.40 ซึ่งสามารถสร้างสมการพยากรณ์โดยรวมในรูปของคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้ $\hat{Z}_y = 0.217Z_1 + 0.284 Z_2 + 0.113 Z_3 + 0.112 Z_4 + 0.145 Z_5$

คำสำคัญ : ปัจจัยระดับองค์กร ; พฤติกรรมการบริหารคุณภาพทั้งองค์กร (TQM) ; โรงเรียนในฝัน

ABSTRACT

The purpose of this research was to . (1) study The level of variable factors and behaviors of Total Quality Management (TQM) of Lab School under the Office of Sakon Nakhon Educational Service Area (2) study The variable factors were associated with behaviors of Total Quality Management (TQM) of Lab School under the Office of Sakon Nakhon Educational Service Area (3) study The predictions of the relationship of the factors affecting towards behaviors of Total Quality Management (TQM) of Lab School under the Office of Sakon Nakhon Educational Service Area

The sampling were 160 staffs of Lab School under the Office of Sakon Nakhon Educational Service Area in academic year 2009 by Purposive Sampling. The instruments used was 5 rating scales a questionnaire. The statistical tools were Mean, Percentage, Standard Deviation and Multiple Regression Analysis used to analyze the data.

The results of the study revealed the following:

1. The level of variable factors and behaviors of Total Quality Management (TQM) of Lab School under the Office of Sakon Nakhon Educational Service Area was a high level.

2. The variable factors were associated with behaviors of Total Quality Management (TQM) of Lab School under the Office of Sakon Nakhon Educational Service Area are statistically significant at the 0.01 .

3. The predictions of the relationship of the factors affecting towards behaviors of Total Quality Management (TQM) of Lab School under the Office of Sakon Nakhon Educational Service Area at 79.40 percentage and the predicted by the equation in the form of standard score as follows : $\hat{Z}_y = 0.217Z_1 + 0.284 Z_2 + 0.113 Z_3 + 0.112 Z_4 + 0.145 Z_5$

Keywords : Organizational Factors ; Total Quality Management : TQM ; Lab School

1. บทนำ

ประเทศไทยก้าวสู่ยุคโลกาภิวัตน์ที่มีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้โลกไร้พรมแดน สามารถสื่อสารและมีผลกระทบก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ทั่วโลกอย่างรวดเร็ว การเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา และเตรียมความพร้อมที่จะเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงจากกระแสโลกที่มีการแข่งขันกันอย่างรุนแรง ปัจจัยสำคัญที่จะก่อให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขันคือ การพัฒนาคนให้มีคุณภาพ จึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยมีการศึกษาเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพของคนให้สามารถพัฒนาศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้อย่างเต็มที่ ทำให้เป็นคนที่รู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรม คุณธรรม และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุขซึ่งจากสภาพการจัดการศึกษาที่ผ่านมา พบว่าวิกฤตการณ์ทางการศึกษาที่สำคัญคือเรื่องคุณภาพการศึกษาทำให้คนไทยบางส่วนที่มีฐานะร่ำรวยหาทางออกโดยส่งลูกหลานไปเรียนต่อต่างประเทศ ในขณะที่คนไทยอีกส่วนหนึ่งก็พยายามให้ลูกหลานได้เข้าเรียนในโรงเรียนที่คิดว่ามีคุณภาพดี ส่วนคนที่ไม่มีความสามารถถือเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ จำต้องยอมให้ลูกหลานเรียนในโรงเรียนที่ไม่แน่ใจในคุณภาพ ซึ่งการพัฒนาสถานศึกษาของไทยให้มีคุณภาพเพื่อให้ประชาชนชาวไทยมีความมั่นใจที่จะส่งลูกหลานไปเรียนนั้นจะต้องมีการประกันคุณภาพการศึกษา และทำให้การประกันคุณภาพภายในเป็นกลไกที่สถานศึกษาใช้ ในการบริหารจัดการ

การศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่ต้องการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.2543 : 6-8)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ได้กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา ที่ต้องดำเนินการต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก การจัดการคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วยคำ 2 คำ คือ คำว่า “การจัดการ” และคำว่า “คุณภาพการศึกษา” ดังนั้นการจัดการคุณภาพการศึกษา จึงหมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทุกคนที่เกี่ยวข้องเพื่อทำให้ได้มาซึ่งคุณลักษณะของผู้เรียนและวิธีการจัดการศึกษาซึ่งเป็นที่ เชื่อมั่นหรือเป็นที่ พึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย คุณภาพการศึกษาพิจารณาได้จากสิ่งใดการพิจารณาคุณภาพการศึกษาสามารถพิจารณาได้ 2 แนวทาง ดังนี้ 1. คุณภาพการศึกษาที่ พิจารณาจากตัวผู้เรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ความสามารถอ่าน เขียน คิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา ทักษะกระบวนการทำงาน อัตราการตกซ้ำชั้นและภาวะทางโภชนาการ 2. คุณภาพการศึกษาที่ พิจารณาจากวิธีการจัดการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ครู การบริหารจัดการและปัจจัยสนับสนุนต่าง ๆ

(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.2542 : 6)

จากเป้าหมายและแนวทางของการปฏิรูปการศึกษาและเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะเรื่องของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ ตั้งแต่หัวแถวคือกระทรวงศึกษาธิการลงมาจนถึงสถานศึกษาที่เป็นหน่วยปฏิบัติจำเป็นต้องนำนวัตกรรมการบริหารมาใช้ โดยเห็นว่าการบริหารระบบ TQM ก็กับการประกันคุณภาพการศึกษาน่าจะไปด้วยกันและนำความสำเร็จมาสู่เป้าหมายและแนวทางของการปฏิรูปการศึกษาและเรียนรู้ได้ เพราะการบริหารการศึกษาแบบมุ่งคุณภาพทั้งองค์กร (TQM in Education) คือ ระบบการบริหารจัดการองค์กรที่ เน้นคุณภาพในทุก ๆ ด้าน และทุก ๆ กิจกรรมขององค์กร โดยบุคลากรทุกคนในองค์กรให้ความร่วมมือและร่วมกันรับผิดชอบ และให้ความสำคัญกับการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง พันธุ์ศักดิ์ พลสารมย์ (2543) ได้กล่าวถึงกลยุทธ์การนำ TQM ไปประยุกต์ใช้จำเป็นต้องนำไปปรับให้เหมาะสมกับสภาพและวัฒนธรรมขององค์กร เพราะปรัชญาหรือแนวคิดของ TQM ไม่ใช่โปรแกรมสำเร็จรูปที่ใช้ได้กับทุก ๆ ปัญหาและทุกองค์กร ได้เสนอข้อคิดในการนำ TQM มาใช้ในสถานศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับ TQM และวิธีการนำมาใช้ การนำ TQM มาใช้ต้องตัดสินใจให้แน่นอนแล้วจึงกำหนดขั้นตอน ควรนำมาประยุกต์ใช้เป็นบางส่วนโดยค่อย ๆ นำมาใช้ทีละน้อย ไม่ใช่เต็มรูปแบบ สถานศึกษาต้องแต่งตั้งผู้นำหรือทีมงานกลางเป็นแกนหลัก มีกระบวนการกระตุ้นให้

บุคลากรในสถานศึกษาเห็นความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลง ต้องมีความพร้อมในด้านทรัพยากรบุคคล ผู้บริหารควรตระหนักในเรื่องของ “การทำให้ถูกต้องตั้งแต่ครั้งแรกและทุก ๆ ครั้ง” ซึ่งจะนำสู่การบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพก่อประโยชน์ต่อระบบการประกันคุณภาพการศึกษา คือ จะทำให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีโอกาสได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการและการพัฒนาการศึกษาทุกขั้นตอน ตั้งแต่การกำหนดเป้าหมาย/การวางแผน การทำตามแผน การประเมินผล และการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการดำเนินงาน (อีระยุทธ ชาตะกาญจน์. 2551)

ดังกล่าวแล้วว่าระบบการจัดการคุณภาพทั้งองค์กร(TQM) เป็นนวัตกรรมการบริหารที่เรื่อนำมาใช้ทั้งในภาคธุรกิจจนเป็นที่แพร่หลาย และเมืองไทยได้นำเข้ามาใช้ในการบริหารการศึกษาบ้าง โดยเฉพาะการให้บรรลุเป้าหมายในนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งระบบเป็นการบริหารการศึกษาแบบมุ่งคุณภาพทั้งองค์กร (TQM in Education) ดังนั้นเส้นทางแห่งความสำเร็จจึงต้องสร้างความตระหนักอย่างเอาจริงเอาจังแก่บุคลากรทางการศึกษาทั้งหมดว่าระบบ TQM มีหลักการที่สำคัญ 3 ประการต้องปฏิบัติ คือ 1. การมุ่งเน้นที่ลูกค้าและผู้เกี่ยวข้องลูกค้าในทางการศึกษา คือ ผู้ปกครองหรือนิสิต / นักศึกษา ซึ่งจะเป็นผู้ตัดสินในเรื่องคุณภาพ การทำให้ลูกค้าพึงพอใจ คือ การสนองความต้องการและการทำให้ได้รับการดำเนินในเรื่องคุณภาพของผลผลิต คือ ผู้เรียนมีน้อยที่สุด ดังนั้นสถานศึกษาจึงควรมีการพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยมีคุณภาพตอบสนองความต้องการมากที่สุด และผลิตผู้เรียน

ที่มีคุณภาพถ้าสามารถทำให้ผู้ปกครองมีความจงรักภักดีต่อสถานศึกษาที่ยังประสบความสำเร็จมากที่สุด นอกจากนี้ผู้บริหารควรจะทำกับ คุณดูแลเอาใจใส่ ครูทุกคนทำงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุด เกิดวงจรลูกค้าภายในคือการส่งต่อผลเรียนที่มีคุณภาพในแต่ละระดับชั้นและให้รางวัลยกย่องชมเชยครูที่ทำงาน มีคุณภาพ 2. การมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม การให้ผู้ร่วมงานในที่นี้ คือ คณะครูได้มีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินงาน การแก้ปัญหา และให้อำนาจในการตัดสินใจ ย่อมทำให้เกิดคุณภาพแก่ผู้เรียน การทำงานเป็นทีมจะต้องมีการช่วยเหลือกันทั้งในแนวตั้งคือ ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติ และแนวนราบ คือระหว่างกลุ่มงานผู้ปฏิบัติ (ระหว่างครูในแต่ละกลุ่มสาระ) โดยมุ่งเน้นที่คุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ 3. การมุ่งเน้นกระบวนการและการพัฒนาอย่างต่อเนื่องการให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงานเป็นระยะๆมีความจำเป็นยิ่งเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้นำความรู้มาพัฒนา / ลดปัญหา / ลดข้อผิดพลาด เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน พร้อมทั้งการออกแบบหรือพัฒนางานภายใต้ข้อมูลที่แท้จริง นอกจากนี้กระบวนการทำงานจะต้องทำงานเป็นระบบ PDCA เพื่อให้งานมีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลาเกิดคุณภาพเพื่อการแข่งขัน หวังว่าท่าน คงได้รับความรู้การบริหารแบบ TQM และนำแนวคิดนี้ไปใช้ (กรมวิชาการ.2554: ก)

โรงเรียนในฝัน เป็นนโยบายสำคัญของกระทรวงศึกษาธิการ ได้รับการขับเคลื่อนจากนโยบายไปสู่เป้าหมายในทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมอย่างรวดเร็ว โดยการพัฒนาต่อยอดโรงเรียนที่มีความพร้อมสูงให้เป็นโรงเรียนในฝันที่จับต้องได้

จึงนับว่าเป็นการทำงานเชิงรุกกระตุ้นให้ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ลงมือปฏิรูปการเรียนการสอน ระบบการบริหารจัดการ ระบบข้อมูลสารสนเทศ ระบบการติดตามประเมินผลในสถานที่จริงในสถานการณ์จริงที่มีความแตกต่างกันทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมประเพณี เพื่อให้ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนโดยตรง เป็นการตอบคำถามการปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งระบบโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างชัดเจน และนั่นคือที่มาของชื่อโครงการโรงเรียนในฝัน ซึ่งภาษาอังกฤษใช้คำว่า “Lab School Project” เพราะถือเป็นห้องปฏิบัติการทดลองปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนที่ตั้งอยู่ในทุกพื้นที่ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยอาศัยความร่วมมืออย่างจริงจังจากภาคีรัฐ ภาคเอกชน องค์กรส่วนท้องถิ่นและชุมชนให้การสนับสนุนร่วมมือเป็นภาคีเครือข่ายอุปถัมภ์ (ศึกษาธิการ, กระทรวง. 2547 : 3)

การบริหารโรงเรียนในฝัน ถือเป็นโรงเรียนขั้นดี มีคุณภาพ มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่อบอุ่นปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้มีเอกลักษณ์อันโดดเด่นเป็นต้นแบบ ของการปฏิรูปการศึกษาแท้จริง ซึ่งเกิดจากการร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วมพัฒนา ร่วมสนับสนุนจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและประชาสังคม ผู้บริหารมีความสำคัญยิ่งในการขับเคลื่อนและเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง ให้โรงเรียนมีการบริหารจัดการที่ดีมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาวิชาการ หลักสูตร นวัตกรรม และกระบวนการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ และคุณภาพเกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน โดยอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุก

ฝ่ายที่เกี่ยวข้องการนำระบบการบริหารการศึกษาแบบมุ่งคุณภาพทั้งองค์กร (TQM in Education) ของผู้บริหารมาใช้ในการบริหารการศึกษาเป็นวิธีการบริหารจัดการให้เกิดคุณภาพในทุก ๆ ด้าน ทุกๆ กิจกรรม โดยทุกคนมีส่วนร่วมและมีส่วนร่วมรับผิดชอบการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา และจากการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยพบว่ามีกรณีนำไปใช้ในสถาบันอุดมศึกษา (พันธ์ศักดิ์ พลสารรัมย์, 2540) ศึกษาการพัฒนากระบวนการบริหารสถาบันอุดมศึกษาตามแนวคิดการบริหารงานแบบมุ่งคุณภาพทั้งองค์กร พบว่ากลยุทธ์การนำการจัดการคุณภาพทั่วทั้งองค์กร (TQM) ไปประยุกต์ใช้จำเป็นต้องนำไปปรับให้เหมาะสมกับสภาพและวัฒนธรรมขององค์กร เพราะปรัชญาหรือแนวคิดของการจัดการคุณภาพทั่วทั้งองค์กร (TQM) ไม่ใช่โปรแกรมสำเร็จรูปที่ใช้ได้กับทุก ๆ ปัญหาและทุกองค์กร (วิเชียรพันธ์เครือบุตร, 2542) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารแบบมุ่งคุณภาพทั้งองค์กร(TQM) กับวัฒนธรรมโรงเรียนเทคโนโลยีทีพีไอ พบว่าพฤติกรรมกรรมการบริหารแบบมุ่งคุณภาพทั้งองค์กรของโรงเรียนเทคโนโลยีทีพีไออยู่ในระดับปานกลางของ สุวรรณชาติ (2543) ศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหารคุณภาพทั้งองค์กร (TQM)

โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดระยอง พบว่าพฤติกรรมกรรมการบริหารคุณภาพทั้งองค์กร(TQM) โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดระยองอยู่ในระดับปานกลาง และสมชายเทพแสง (2548 : 139) ได้ทำการศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อการจัดการคุณภาพโดยรวม

ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับของการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

ผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีภารกิจหลักในการจัดการเรียนการสอน ระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ระดับผู้นำทางการศึกษา ให้มีสมรรถภาพในการบริหารและพัฒนาการศึกษาตลอดจนสามารถนำหลักการแนวคิดทฤษฎีและแนวปฏิบัติทางการบริหารการศึกษาไปใช้ประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการศึกษา สอดคล้องเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 ในการพัฒนาประเทศจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารคุณภาพทั้งองค์กร (TQM) ของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เหตุผลที่เลือกศึกษาโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เนื่องจากผู้วิจัยเป็นผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งจังหวัดสกลนคร ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับของตัวแปรปัจจัยกับพฤติกรรมกรรมการบริหารคุณภาพทั้งองค์กร (TQM) ของโรงเรียนในฝัน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร

2.2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยกับพฤติกรรมกรรมการบริหารคุณภาพทั้งองค์กร

(TQM) ของโรงเรียนในฝัน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร

2.3 เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยกับพฤติกรรมกรรมการบริหารระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ (TQM) ของโรงเรียนในฝัน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นผู้บริหารโรงเรียน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ศิลปะ การงานอาชีพ และเทคโนโลยี สุขศึกษา และพลศึกษา และหัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร จำนวน 18 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 270 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นผู้บริหารโรงเรียน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี สุขศึกษา และพลศึกษา และหัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียน ในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร จำนวน 18 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 160 คน ซึ่งได้มาจากการวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย 4 ตอน ได้แก่ (1) ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในตำแหน่งปัจจุบัน ระดับการศึกษา มีลักษณะ (2) ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยองค์การ ประกอบด้วย ภาวะผู้นำ การดำเนินงานด้านการจัดการ บรรยากาศในการทำงาน การจูงใจ และเทคโนโลยี (3) ข้อมูลเกี่ยวกับระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ (TQM) ประกอบด้วย การนำองค์กรและการวางแผนกลยุทธ์ ระบบและกระบวนการ ทรัพยากรบุคคล และทีมงาน

การวิเคราะห์ การประเมินและการจัดการเรียนรู้ ความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้อง และผลลัพธ์ขององค์กร (4) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม แบบสอบถามที่จัดทำขึ้นได้นำไปทดลองใช้มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 1.87 – 10.24 และมีค่าความเชื่อมั่น (สัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach) แบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .92

3.3 การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการนำแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างตอบแล้วเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3.4 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

4. สรุปผลการวิจัย

4.1 ระดับของปัจจัยระดับองค์การกับ

พฤติกรรมกรรมการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ (TQM) ของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร

4.1.1 ระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ (TQM) ของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยคะแนน คือ ด้านการนำองค์การ และการวางแผนกลยุทธ์ด้านทรัพยากรบุคคลและทีมงาน ด้านความพึงพอใจของผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง ด้านระบบและกระบวนการ ด้านการวิเคราะห์ การประเมิน และการจัดการเรียนรู้ และด้านผลลัพธ์ขององค์การ

4.1.2 ระดับตัวแปรปัจจัยโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจูงใจ รองลงมา คือ ด้านบรรยากาศในการทำงาน และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการดำเนินงานด้านการจัดการ

4.2 การวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัย ด้านภาวะผู้นำ ด้านการดำเนินงานด้านการจัดการ ด้านบรรยากาศในการทำงาน- ด้านการจูงใจ และด้านเทคโนโลยีกับระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ (TQM) ด้านการนำองค์การและการวางแผนกลยุทธ์ ด้านระบบและกระบวนการ ด้านทรัพยากรบุคคลและทีมงาน ด้านการวิเคราะห์การประเมินและการจัดการเรียนรู้ ด้านความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้อง และด้านผลลัพธ์ขององค์การ สรุปได้ดังนี้

4.2.1 ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์

ระหว่างตัวแปรปัจจัย กับพฤติกรรมกรรมการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ (TQM) ของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร พบว่า ตัวแปรปัจจัย กับพฤติกรรมกรรมการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ (TQM) ของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

4.2.2 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรพหุนาม (Multivariate Multiple Regression Analysis : MMR) พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยกับระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ (TQM) มีค่า Wilks' Lambda (Λ) เท่ากับ .274 (Approx. $F = 21.887$, $p < .000$) แสดงว่ากลุ่มตัวแปรปัจจัยมีความสัมพันธ์กับกลุ่มตัวแปรระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ (TQM) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.2.3 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรเอกนาม (Univariate Multiple Regression : MR) เพื่อศึกษาค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างกลุ่มตัวแปรปัจจัยกับกลุ่มตัวแปรตามแต่ละตัว พบว่า ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรปัจจัยกับระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ (TQM) ด้านการนำองค์การและการวางแผนกลยุทธ์ (Y_1) มีค่าเท่ากับ 0.817 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ($F = 51.752$, $p < .000$) โดยมีค่าความผันแปรร่วมกันระหว่างตัวแปรปัจจัยกับด้านการนำองค์การและการวางแผนกลยุทธ์ เท่ากับ 62.70 ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรปัจจัยกับระบบและกระบวนการ (Y_2) มีค่าเท่ากับ 0.735 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ($F = 66.248$,

$p < .000$) โดยมีความผันแปรร่วมกันระหว่างตัวแปรปัจจัยกับด้านระบบและกระบวนการ เท่ากับ 51.50 ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรปัจจัยกับทรัพยากรบุคคลและทีมงาน (Y_3) มีค่าเท่ากับ 0.878 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ($F = 91.337, p < .000$) โดยมีความผันแปรร่วมกันระหว่างตัวแปรปัจจัยกับด้านทรัพยากรบุคคลและทีมงานเท่ากับ 73.10 ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรปัจจัยกับการวิเคราะห์การประเมินและการจัดการเรียนรู้ (Y_4) มีค่าเท่ากับ 0.785 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ($F = 47.048, p < .000$) โดยมีความผันแปรร่วมกันระหว่างตัวแปรปัจจัยกับการวิเคราะห์การประเมินและการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 59.80 ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรปัจจัยกับความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้อง (Y_5) มีค่าเท่ากับ 0.785 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ($F = 74.934, p < .000$) โดยมีความผันแปรร่วมกันระหว่างตัวแปรปัจจัยกับความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้อง เท่ากับ 59.80 ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรปัจจัยกับผลลัพธ์ขององค์กร (Y_6) มีค่าเท่ากับ 0.885 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ($F = 30.652, p < .000$) โดยมีความผันแปรร่วมกันระหว่างตัวแปรปัจจัยกับผลลัพธ์ขององค์กร เท่ากับ 75.60

4.3 สมการพยากรณ์ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยกับพฤติกรรมของการบริหารคุณภาพทั้งองค์กร (TQM) ของโรงเรียนในฝัน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม

กรรมการบริหารคุณภาพทั้งองค์กร (TQM) ของโรงเรียนในฝัน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร ผลการวิจัย พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 5 ตัวแปร คือ 1) ด้านภาวะผู้นำ 2) ด้านการดำเนินงานด้านการจัดการ 3) ด้านบรรยากาศในการทำงาน 4) ด้านการจูงใจ และ 5) ด้านเทคโนโลยี

ตัวแปรที่มีอำนาจการพยากรณ์ได้ดีที่สุดคือ ด้านการดำเนินงานด้านการจัดการ ด้านภาวะผู้นำ ด้านเทคโนโลยี ด้านบรรยากาศในการทำงาน และด้านการจูงใจ ซึ่งทั้ง 5 ตัวนี้มีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 79.40 และมีความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์ ± 0.21369 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.891 และสามารถสร้างสมการพยากรณ์โดยรวมในรูปของคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 0.228 + 0.217 X_1 + 0.284 X_2 + 0.125 X_3 + 0.083 X_4 + 0.145 X_5$$

และสามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$\hat{Z}_Y = 0.179 Z_1 + 0.245 Z_2 + 0.112 Z_3 + 0.108 Z_4 + 0.136 Z_5$$

เมื่อพิจารณาผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ของการถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่มีค่า Beta สูงสุด คือ ด้านการดำเนินงานด้านการจัดการ รองลงมาได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ ด้านเทคโนโลยี ด้านบรรยากาศในการทำงาน และด้านการจูงใจ ตามลำดับ จึงสามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของการบริหารคุณภาพทั้งองค์กร (TQM) ของ

โรงเรียนในฝัน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร ได้แก่ ด้านการดำเนินงานด้านการจัดการ ด้านภาวะผู้นำ ด้านเทคโนโลยี ด้านบรรยากาศในการทำงาน และด้านการจูงใจ

5. อภิปรายผล

5.1 ระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ (TQM) ของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนครอยู่ในระดับมาก โดยด้านปัจจัยด้านการนำองค์การและการวางแผนกลยุทธ์ ด้านระบบและกระบวนการ ด้านทรัพยากรบุคคลและทีมงาน ด้านการวิเคราะห์ การประเมิน และการจัดการเรียนรู้ ด้านความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้อง และด้านผลลัพธ์ขององค์กรตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิเชียร พันธุ์เครือบุตร (2542 : 98) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารแบบมุ่งเน้นคุณภาพทั้งองค์การ (TQM) ของโรงเรียนเทคโนโลยีทีพีไอ พบว่าพฤติกรรมกรรมการบริหารแบบมุ่งเน้นคุณภาพทั้งองค์การ (TQM) ของโรงเรียนเทคโนโลยีทีพีไอ จำแนกตามประเภทงานบริหารและงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีเพ็ญ วรवास (2546 : ง) ได้ศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหารคุณภาพทั้งองค์การของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาสภามณฑลจันทบุรี จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัย พบว่า 1) พฤติกรรมกรรมการบริหารคุณภาพทั้งองค์การของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา สภามณฑลจันทบุรี จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทอง

สุวรรณชาติ (2543) ศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ (TQM) โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดระยอง พบว่าพฤติกรรมกรรมการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ (TQM) โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดระยองอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนได้นำเอาหลักการบริหารตามแนวคิด (TQM) มาใช้ในการบริหารโรงเรียนในด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ดังที่เจอร์รี่ และ จานีซ (Jerry and Janice. 1994 : 97 อ้างถึงใน Sallis. 2002) กล่าวถึงพฤติกรรมกรรมการจัดการคุณภาพของโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ประกอบด้วย การมอบหมายงานของผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง การวางแผนกลยุทธ์ กำหนดการรับผิดชอบ ความสำคัญ เส้นทางของเวลา ทรัพยากร และประเมินโดยการสรุปและเป็นรูปแบบของการประกันคุณภาพ

5.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ (TQM) การบริหารคุณภาพทั้งองค์การ (TQM) ของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร ประกอบด้วย การดำเนินงานด้านการจัดการ ด้านภาวะผู้นำ ด้านเทคโนโลยี ด้านบรรยากาศในการทำงาน และด้านการจูงใจมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ (TQM) ของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร ที่ร้อยละ 79.40 ซึ่งสอดคล้องกับอาห์น (Ahn : 2001) ที่ได้ศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาเรื่อง "The Evaluation of Total Quality Management (TQM) in a Korean-American Christian Ministry" เป็นการศึกษา

การบริหารงาน โดยวิธีการจัดการคุณภาพทั้งองค์การ (TQM) ภายในระยะเวลา 6 เดือนพบว่า การสร้างทีมงาน ภาวะผู้นำ กลยุทธ์การวางแผน และทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์กัน และผลของการใช้วิธีการจัดการคุณภาพทั้งองค์การ (TQM) เป็นเครื่องมือในการพัฒนาและเป็นการเพิ่มคุณภาพขององค์การ และสอดคล้องกับงานวิจัยของพันธ์ศักดิ์ พลสารมย์ (2540) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาระบบการบริหารงานสถาบันอุดมศึกษาตามแนวคิดการบริหารงานแบบมุ่งคุณภาพทั้งองค์การ พบว่า กระบวนการบริหารงานแบบมุ่งคุณภาพทั้งองค์การ (TQM) ที่เหมาะสมสำหรับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประกอบด้วย 8 ขั้นตอนคือ 1) การดำเนินการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ TQM 2) การสร้างทีมดำเนินงาน TQM เพื่อนำร่อง 3) การนิยามและสำรวจความต้องการของผู้ใช้บริการ 4) การสร้างวิสัยทัศน์และกำหนดระบบรางวัล 5) การกำหนดแผนการดำเนินงาน TQM 6) การดำเนินการจัดตั้งทีมย่อย 7) การสร้างความสัมพันธ์แต่ละทีมย่อยต่าง หน่วยงาน 8) การรายงานผลและกำหนดรางวัล ขั้นตอนแต่ละขั้นตอนมีความเหมาะสมของการกำหนดรางวัล มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชาย เทพแสง (2548 : 139) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหาร

โรงเรียน ได้แก่ คุณลักษณะและพฤติกรรมของผู้บริหารที่มุ่งคุณภาพ การบริหารเวลา สิ่งอำนวยความสะดวกและเทคโนโลยี และประสิทธิภาพในการบริหาร และเทคโนโลยีส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารโรงเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของเฮิร์ตซ์ (Hirtz : 2002) ได้วิจัยเรื่อง “Effective Leadership for Total Quality Management” ซึ่งได้ศึกษาการบริหารคุณภาพทั้งองค์การในระดับประถมศึกษา กิจกรรมการผลิตและการบริการ ผู้บริหารผู้ใต้บังคับบัญชา ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบภาวะผู้นำและการใช้เครื่องมือการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมภาวะผู้นำ มากกว่ารูปแบบภาวะผู้นำและวิธีการจัดการคุณภาพ มีนัยสำคัญที่ < 0.01 รูปแบบการปฏิรูปของภาวะผู้นำและการใช้รางวัลในสถานการณ์มีความสัมพันธ์ทางบวก เป็นปัจจัยการจัดการคุณภาพและวิธีการจัดการคุณภาพรูปแบบของธุรกิจของภาวะผู้นำ เป็นความสัมพันธ์ทางลบของปัจจัยการจัดการคุณภาพ

6. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้ง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่จะเป็นประโยชน์และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไปในการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

6.1 ข้อเสนอในการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

6.1.1 ควรสร้างความตระหนักแก่บุคลากรเพื่อแสดงออกซึ่งการมีส่วนร่วมมีความรับผิดชอบร่วมกันในการปฏิบัติงานซึ่งมาจากความเปลี่ยนแปลงจากการเป็นโรงเรียนในฝัน

6.1.2 ควรมีการประชุมสัมพันธ์แก่ชุมชน

เพื่อให้สังคมได้ทราบถึงความเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษา และเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา

6.1.3 ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรแต่ละคนทำตามแนวคิดใหม่ๆ ได้ และ ควรให้การสนับสนุนให้บุคลากรได้ร่วมกันใช้ความรู้ความสามารถ ความชำนาญจัดทำโครงการต่างๆ ของโรงเรียน และ ผู้บริหารควรพยายามทำให้บุคลากรเข้าใจกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนอย่างชัดเจน

6.1.4 ด้านการจูงใจ ควรจะต้องหากลวิธีส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มแรงจูงใจในการทำงาน การเรียนรู้ และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

6.1.5 ด้านบรรยากาศในการทำงาน เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารคุณภาพ ทั้งองค์การ (TQM) ที่โรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร ควรมีการพัฒนาสภาพแวดล้อมภายในให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อให้บุคลากรมีความก้าวหน้าและประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน

6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพที่เจาะลึกในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ครอบคลุมและละเอียดลึกซึ้ง

7. บรรณานุกรม

กรมการศาสนา, (2544). นโยบายและแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : การศาสนา. กรมวิชาการ, (2542). การประกันคุณภาพทาง

การศึกษาของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา: ลาดพร้าว.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน: (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน.

(2550). การวิจัยสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร โครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุม.

สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย. ทอง สุวรรณ

ชาติ, (2543). ศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหาร

คุณภาพ ทั้ง องค์การ (TQM) โรงเรียน

มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัด

ระยอง. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,

มหาวิทยาลัยบูรพา.

ธีระยุทธ ชาตะกาญจนนา, (2551). เทคนิคการ

บริหารสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ. กรุงเทพฯ :

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปฏิรูปการศึกษา, สำนักงาน. (2545 ข).

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545.

กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

พันธ์ศักดิ์ พลสารัมย์. (2540). การพัฒนา

กระบวนการบริหารงานสถาบันอุดมศึกษา ตาม

แนวคิดการบริหารงานแบบมุ่งคุณภาพทั้ง

องค์การ: กรณีศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต,

สาขาวิชาอุดมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- วิเชียร พันธุ์เครือบุตร. (2542) ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารแบบมุ่งคุณภาพทั้งองค์การ (TQM)กับวัฒนธรรมโรงเรียนของโรงเรียนเทคโนโลยีทีพีไอ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศรีเพ็ญ วรवास. (2546) ศึกษาพฤติกรรมการบริหารคุณภาพทั้งองค์การของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา สหวิทยาเขตอุดมศักดิ์ จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2547). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- สมชาย เทพแสง. (2548). การศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ด. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Ahn, T. T. (2001) The evaluation of total quality management (TQM) in a Korean-American Christian Ministry. Dissertation Abstracts International, 62-05.
- Baldwin, M. (2002), Total quality management in higher education: The implications of internal and external stakeholder perceptions. Dissertation Abstracts International, 63-05 A, 102.
- Charles, H., Colin, B. J., & Magaret, W. (2000). Improving quality in education. London and New York : Flamer Press.
- Hirtz, P. D. (2002). Effective leadership for total quality management. Dissertation Abstracts International, 63-05 B, 132.
- Sallis, E. (2002). Total quality management in education. (3rd ed.). London : Kogan Page Limited.
- Newby, F. (1998). Total quality management and the elementary school. Dissertation Abstracts International, 59-01 A, 89